

Η Τίνα Μοντότι (Tina Modotti) γεννήθηκε στο Ούντινε της Ιταλίας το 1896. Μετανάστευσε με την οικογένειά της στις Ηνωμένες Πολιτείες στην ηλικία των 17 χρόνων. Ξεκίνησε την καριέρα της ως καλλιτεχνικό μοντέλο και ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου, στο Σαν Φραντσίσκο αρχικά και αργότερα στο Λος Άντζελες. Υπήρξε μοντέλο του σημαντικού αμερικανού φωτογράφου Έντουαρντ Γουέστον (Edward Weston). Απογοητευμένη από τον κόσμο του κινηματογράφου έπεισε τον Γουέστον να τη μνήσει στην τέχνη της φωτογραφίας και να ταξιδέψει μαζί της στο Μεξικό.

Εκεί η Τίνα Μοντότι γνωρίστηκε με τους μεξικανούς τοιχογράφους, οργανώθηκε πολι-

Tina on the azotea, Edward Weston, περ. 1924

τικά και έζησε μέσα στον ανεμοστρόβιλο της μεξικάνικης πολιτικής και καλλιτεχνικής αναγέννησης. Υπήρξε μοντέλο του Ντιέγκο Ριβέρα σε πολλές τοιχογραφίες του, όπως στην Εθνική Γεωργική Σχολή ή στο Υπουργείο Παιδείας, όπου η Τίνα Μοντότι απεικονίζεται να μοιράζει όπλα στο λαό (φωτ. σελ. 19).

Απελάθηκε από το Μεξικό για τη δράση της, το 1930. Κατέφυγε στη Γερμανία για 6 μήνες και στη συνέχεια στη Σοβιετική Ένωση ως το 1934.

Επόμενος σταθμός της ήταν η Ισπανία, ως την ήττα των Δημοκρατικών. Ξαναγύρισε στο Μεξικό, το 1939, όπου και πέθανε, το 1942.

Η Τίνα Μοντότι πήρε τα μαθήματα φόρμας από τον Έντουαρντ Γουέστον και την

επαναστατική πολιτική από το Μεξικό. Φωτογράφιζε τα πορτραίτα των άλλων, κυρίως γυναικών, με ένα βλέμμα τελείως διαφορετικό από εκείνο που είχαν οι άλλοι γι' αυτή.

Η Laura Mulvey και ο Peter Wollen έγραφαν στον κατάλογο της έκθεσης που οργανώθηκε γι' αυτή και την Frida Kahlo* στο Λονδίνο το 1982:

«Ο Αντρέ Μπρετόν πήγε στο Μεξικό όπως σε μια χώρα των ονείρων, για να βρει εκεί το μαγικό σημείο της διασταύρωσης του πολιτικού με το καλλιτεχνικό. Πέρα απ' αυτό το σημείο, ελπίζουμε ότι το πολιτικό και το καλλιτεχνικό μπορούν να ενωθούν σε μία μοναδική επαναστατική συνείδηση, διατηρώντας ωστόσο το καθένα αθέρα τις χωριστές κινητήριες δυνάμεις που το διατρέχουν (...). Η Τίνα Μοντότι απέδειξε πώς μπορούμε να κάνουμε κοινωνική τέχνη χωρίς να εγκαταλείψουμε την καθαρή τέχνη, πώς η παραγωγή μιας καθαρής αισθητικής συγκίνησης μέσω της πλαστικής φόρμας μπορεί να συνδυαστεί με τον επαναστατικό ανεκδοτισμό».

Οι παρακάτω στίχοι του Πάμπλο Νερούντα από το ποίημα «Η Τίνα Μοντότι πέθανε» χαράχτηκαν στον τάφο της:

Τέλειο το ευγενικό σου όνομα, τέλεια η εύθραυστη ζωή σου
 μέλισσες, σκιές, φωτιά, χιόνι, σιωπή και καπνός ενώθηκαν
 με ατσάλι και σύρμα και γύρη για να δημιουργήσουν το σταθερό
 και λεπτό σου είναι.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- 1) Laura Mulden and Peter Wollen, in *Art in modern culture, an anthology of critical texts*, Francis Frascina and Jonathan Harris (eds), 1992, London, Phaidon Press Limited.
- 2) Mildred Constantine, *Tina Modotti - A fragile life*, San Fransisco 1993, Chronicle Books.
- 3) Margaret Hooks, *Tina Modotti, Photographer and Revolutionary*, London 1993, Pandora.

---

* Για τη Φρίντα Κάλο, βλέπε ΟΥΤΟΠΙΑ, τεύχος 3, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1992